

ACC. NR M. 13371 : 1-4.

Landskap: Blekinge Upptecknare: O. Appelqvist, Jämsläg
Härad: Lister Berättare: se uppt. bl. d. baksida.
Socken: Jämsläg Berättarens yrke:
Uppteckningsår: 1954 Född år i

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Väster i hushåll, läckkrost och magi.

s. 1-4.

LuF 79.

Skriv endast på denna sida

Bark användes under nödär än dryga ut
mjölet med. Våra gamla lätte ju mycket om
de ären. Även syre användes samt tor-
kede malna potatisflingor. Morötter
revs och användes som färgmedel.
Saften av moroten ästes i grädden
innan den blåsnades. Skarotten, socker-
beter och skollen användes som fräfte-
särugat. Utan enbär tillvårades
det finträffliga enbärdrinket.
De mest vanliga ätbara svampar
är Kantarell, champignon. (Karl Johan
svamp benämnes Rössvamp) Svampar
ansågs g. matnyttiga förr i värld-
den. I början av 1900 talet började
"herrskepen" använda svamp som föda.
Svamp förvarades genom torkning
eller saltning. Den stekes i smör och gräddes.

Luf. 72
1

Någon särskild olägenhet för Per-
ma som åt svamp var ju den att
de genom för mycket överflöd på en
vara blevo för "ensidigt utfordade" vilket
föranledde att deras mage kom i olag
det kunde även märkas på mjölken.
Björklag som dygk den g. använts i
någon större utsträckning. Brännin
har stundom "Bryddats" med i synner-
het malört för att få det bernt
och passande som ingrediens för knif
i magen, således i st. f. malörtsde-
sar. Det väglöss den använts en
massa av medicamenter, men utrota
den har ännu g. lyckats. Den skyddes
såden för en så ordinerade borden
drängen att flitigt med en skyffel
ontasta sådets borgen några gånger.

En utmärkt modell av färge med
var mossa väst på stenen. Massan
hoktes och silades, varefter plag-
ges hokarden. Det blev brunfärg
som bestod i alla väder. Ja även
fårsträgg ha färgats. Vill man ha
den gula lade man gulnande björk-
löv i, nästan allt i naturen lämner
färg, och afstekt gagnades i i onöda.
De gamla dags blommor som för mest
odlades i trädgården var: havendel
Pajllor av olika färger, Vallner, Luktarta
jungfrur i det gröna, Isop, samt en
mängd Kant blommor. De kryddor som
odlas kan nämnas Majran, Lök, Purjo-
lök, syltlök, rödlök, gräslök, peppar-
rot, persilja. Timjan g. an för glömma
Kummin är också en krydda som brukar stå sig gyllt

Leiden att upprakta med blommor
i så väl glädje som sorg är mycket
gemmal, förtän den nu är kommen
till en rent av onormal tjid. Både
vid begravningar och födelskalas
går åt en lifradsvårskande massa
av blommor. S. k. kloka gubbar har ju
visserligen funnits men de äro numera
utdöda. De ordinarie vissa växter för
vissa ändamål och de skulle plörkas
på vissa dagar av året för att
kunna vara verkamma. Somliga
sådana "gubbar" eller "gummar" hade
sin medicin hemlig och således lät
sig allmänheten få del av deras kloka-
het. En medel mot stor smaga ville
bli drickliga var att dricka gråg och
lata den äta. Ibland kunde de hjälpa.